

SASKANOTS

Kultūras pārvaldes
Vadītājs Juris Jirgens

2023. gada

3. jūlijs

Pielikums Nr.3

APSTIPRINU

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas
direktore Ilga Erba

2023. gada

3. jūlijs

Publiskās pieejamības informācijas un tehnisko resursu izmantošanas kārtība Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās (turpmāk – **Bibliotēka**) iespējams izmantot datortehniku, bezvadu datortīklu, internetu un vispārpieejamos elektroniskās informācijas resursus (turpmāk – **Bibliotēkas resursi**), kas pieejami publiskai lietošanai.
- 1.2. Par Bibliotēkas resursu lietotāju var kļūt ikviens Bibliotēkā reģistrētais lietotājs, ko apliecina Bibliotēkā izsniegta un derīga lasītāja karte (turpmāk **Lietotājs**). Līdz ar to, Lietotājam ir saistoši arī Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas un filiālbibliotēku lietošanas noteikumi.
- 1.3. Ja Lietotājs nevar uzrādīt lasītāja karti, bet var apliecināt savu identitāti ar derīgu Lietotājam izdotu personu apliecinošu dokumentu, tad Bibliotēkas darbinieks var atļaut Lietotājam izmantot Bibliotēkas resursus ne vairāk kā šo vienu reizi.
- 1.4. Bibliotēkas resursu izmantošanas pakalpojumi Lietotājiem ir bez maksas, izņemot maksu par veiktajām izdrukām un Bibliotēkas darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem.
- 1.5. Uzsākot izmantot Bibliotēkas resursus, kam tiek nodrošināta publiskā pieejamība, lasītājam ir pienākums iepazīties ar šiem Noteikumiem.
- 1.6. Ja Lietotājam trūkst nepieciešamo zināšanu un prasmju par to, kā lietot datortehniku un internetu, tad Bibliotēkas darbiniekiem nav pienākums tādas sniegt un piekļuve Bibliotēkas resursiem var tikt atteikta.
- 1.7. Lietotājam ir tiesības izmantot publiskās pieejamības datortehniku ne ilgāk kā **1 stundu dienā**, bērniem ne ilgāk kā **30 minūtes**. Savukārt, ja Lietotājs to izmanto mācību vai pētniecisko darbu vajadzībām, Bibliotēkas darbinieks ir tiesīgs laiku pagarināt.
- 1.8. Gadījumā, ja Bibliotēkā ir liels pieprasījums pēc publiskās pieejamības datoru lietošanas, tad Bibliotēkas darbiniekam ir **tiesības samazināt noteikto laika limitu** datortehnikas lietojumam izklaides nolūkā un privātajām vajadzībām (spēlēm, sociāliem tīkliem, vēstuļu rakstīšanai un nosūtīšanai), par prioritāti nosakot Lietotāju vajadzības informācijas meklēšanai, mācībām un darbam.

- 1.9. Lietotājs uzņemas pilnu atbildību **par visām darbībām**, kas tiek veiktas tam atvēlētajā laikā, izmantojot Bibliotēkas resursus.
- 1.10. Ja Lietotājs izmanto savu personīgo digitālo ierīci (piem., portatīvo datoru, viedtālruni, planšetdatoru u.c.), lai piekļūtu Bibliotēkas bezvadu datortīklam un internetam, tad Lietotājs uzņemas pilnu atbildību par šajā aparatūrā esošās programmatūras leģitimitāti un lietošanu, ievērojot Latvijas Republikā noteiktās tiesību normas.

2. Lietotāja tiesības

- 2.1. Saņemt Bibliotēkas darbinieka konsultāciju un praktisko atbalstu par datora un interneta izmantošanas iespējām. Bibliotēkas darbiniekam ir tiesības atteikt konsultāciju gadījumos, kas neattiecas uz vispārīgu datora vai interneta lietošanu, piemēram, maksājumu veikšanu interneta bankā, pašapkalpošanās portālu lietošanu, e-pastu sagatavošanu u.c. darbībām.
- 2.2. Izmantot Bibliotēkas piedāvātās autorizētās datubāzes un elektronisko kopkatalogu.
- 2.3. Bibliotēkas resursu izmantošanas laikā saglabāt Lietotāja izveidotās datnes uz publiskās pieejamības datortehnikā iebūvētajiem informācijas nesējiem. Bibliotēka neuzņemas atbildību par Lietotāja saglabāto datņu drošību un konfidencialitāti, ja Lietotāja saglabātās datnes netiek izdzēstas. Bibliotēkas darbinieki sistemātiski veic datņu dzēšanu, bet nenodrošina to pēc katras datortehnikas lietojuma reizes.
- 2.4. Izmantot personīgos datu nesējus (zibatmiņa, atmiņas karte u.c.) informācijas saglabāšanai un lietošanai uz publiskās pieejamības datortehnikā iebūvētajiem informācijas resursiem.
- 2.5. Veikt materiālu skenēšanu un izdrukas, izmantojot publiskās pieejamības datortehniku. Skenēšanu pēc Lietotāja pieprasījuma veic Bibliotēkas darbinieks, savukārt izdrukas veic Lietotājs personīgi, to iepriekš saskaņojot ar bibliotēkas darbinieku. Samaksa par šiem pakalpojumiem tiek aprēķināta saskaņā ar Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.

3. Lietotāja pienākumi

- 3.1. Izturēties saudzīgi pret publiskās pieejamības datortehniku tās lietošanas laikā. Izmaksas par jebkuru bojājumu novēršanu, kas publiskās pieejamības datortehnikai radušies Lietotāja vainas dēļ, sedz Lietotājs no saviem personīgajiem līdzekļiem.
- 3.2. Nekavējoties informēt Bibliotēkas darbinieku par datortehnikas programmatūras darbības kļūdām vai datortehnikas bojājumu.
- 3.3. Izmantojot internetu, ievērot vispārpieņemtos ētikas principus un tīmekļa etiķeti.
- 3.4. Ievērot klusumu Bibliotēkas resursu lietošanas laikā.
- 3.5. Pirms Bibliotēkas resursu lietošanas izbeigšanas aizvērt visas iepriekš izmantotās datorprogrammas, lietotnes un datnes, pārliecināties par to, ka ir veikta izrakstīšanās no Lietotāja privātajiem sociālo tīklu, e-pasta un citiem informācijas sistēmu kontiem, sakārtot darba vietu un pieteikties pie Bibliotēkas darbinieka.

4. Lietotājam aizliegts

- 4.1. Veikt jebkādas patvaļīgas darbības ar publiskās pieejamības datortehniku, kad traucēta tās darbība vai konstatēti bojājumi.

- 4.2. Veikt jebkādas darbības ar publiskās pieejamības datortehnikā esošo programmatūru, lai to modificētu, kopētu un pārvietotu.
- 4.3. Patvaļīgi uzstādīt lietošanai jebkādu cita veida programmatūru publiskās pieejamības datortehnikā, kā arī lietot to no saviem personīgajiem datu nesējiem.
- 4.4. Mainīt datortehnikas konfigurāciju, mainīt programmatūras saskarnes (izskata, "karsto taustiņu" u.c.) iestatījumus, atvienot vai pievienot vadus datoram un tā perifērijai, izņemot vadus, kas nepieciešami zibatmiņas, datu nesēju vai austiņu pievienošanai.
- 4.5. Izmantot citu lietotāju saglabātās datnes, ja tādas ir pieejamas uz publiskās pieejamības datoriem.
- 4.6. Pie datortehnikas atrasties virsdrēbēs, kā arī slapjām, netīrām vai citādi smērējošām rokām, vai jebkādā citādā veidā smērēt vai bojāt Bibliotēkas aprīkojumu. Pārtikas produktu lietošana, atrodoties pie publiskās pieejamības datortehnikas, Lietotājiem nav atļauta.
- 4.7. Izmantot Bibliotēkas resursus, lai skatītos, saglabātu vai izplatītu pretlikumīgu informāciju, piemēram, pornogrāfiska rakstura un vardarbību saturošus materiālus, rasu naidu, masu nekārtības, pretvalstiskas aktivitātes veicinošus materiālus, rakstīt valsts amatpersonu un cilvēka cieņu aizskarošus un vispārīgi pieņemamām ētiskajām normām neatbilstošus komentārus tīmeklī.
- 4.8. Spēlēt azartspēles un tādas datorspēles, kas propagandē vardarbību, rasu naida kurināšanu un pretvalstisku interešu slavināšanu.
- 4.9. Trokšņot, skaļi sarunāties savā starpā vai pa mobilo tālruni, vai kā citādi traucēt citu Lietotāju un Bibliotēkas darbinieku darbu.
- 4.10. Atrasties pie viena publiskās pieejamības datora vairāk kā 2 Lietotājiem vienlaicīgi, izņemot gadījumos, kad tas ir saskaņots ar Bibliotēkas darbinieku.

5. Citi noteikumi

- 5.1. Publiskās pieejamības datortehniku ieslēdz un izslēdz Bibliotēkas darbinieks.
- 5.2. Bibliotēkas resursu izmantošana jāpārtrauc 15 minūtes pirms Bibliotēkas darba laika beigām, šajā laikā vairs netiek veikti drukāšanas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumi.
- 5.3. Bibliotēkas darbinieki neatbild par jebkāda veida tehniskajiem traucējumiem, kas var iestāties Bibliotēkas resursu lietošanas laikā, kā arī negarantē tīmeklī esošās informācijas pieejamību Lietotājam noteiktā laikā.
- 5.4. Par noteikumu "Publiskās pieejamības informācijas un tehnisko resursu izmantošanas kārtība Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā un filiālbibliotēkās" neievērošanu, Bibliotēkas darbinieks ir tiesīgs aizliegt izmantot publiskās pieejamības datortehniku divas nedēļas no noteikumu pārkāpuma veikšanas brīža. Atkārtotu pārkāpumu gadījumā aizlieguma termiņš tiek pagarināts. Rupju šo noteikumu pārkāpumu gadījumā Lietotājam var liegt piekļuvi publiskās piekļuves datortehnikai uz neierobežotu laiku.